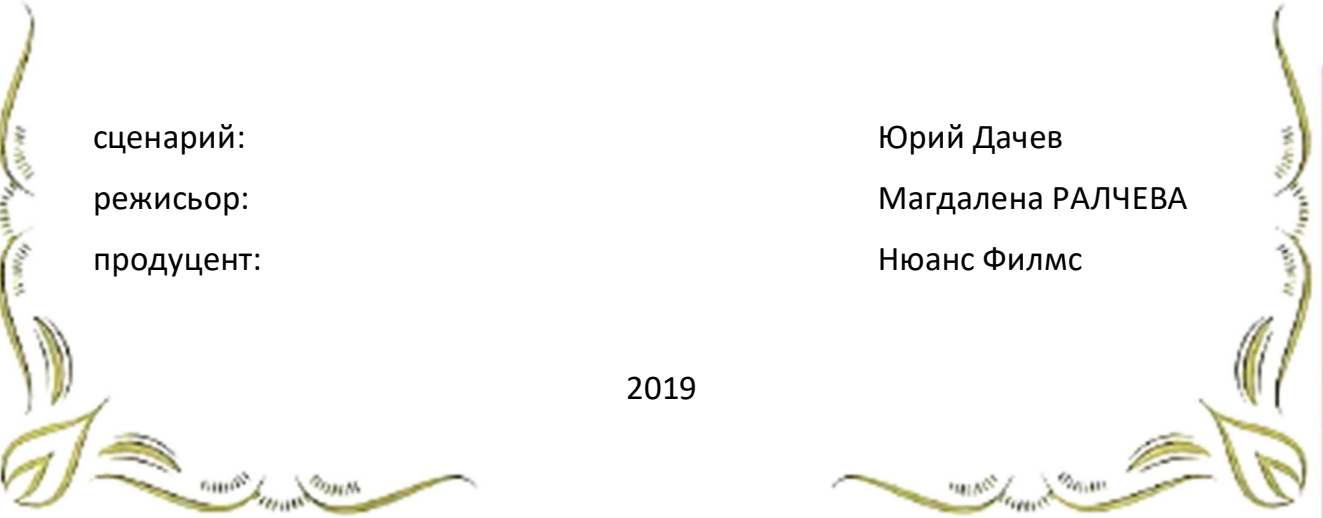

ПО-МАЛКОТО ЗЛО

/по мотиви от „СВАТБА” на Николай ХАЙТОВ /

сценарий:
режисьор:
продуцент:

Юрий Дачев
Магдалена РАЛЧЕВА
Нюанс Филмс

2019

ДОКАТО ТЕКАТ НАДПИСИТЕ ...

1. ЕПИЗОД - ПИЯНСТВОТО. ЕКСТЕРИОР. НОЩ.

Призрачно веселие кънти в нощната планина. Четири каруци се носят устремно по невидимия в мрака път.

Факлите, забити по стените на първата осветяват струпани сандъци и лицата на трима мъже, които пият. Завоите и нервните движения на конете люлеят пияните мъже. Натезали от изпитото, те се блъскат един о друг и в сандъците, падат на пода на каруците, после с ругатни се надигат и отново посягат към бутилките. Един от тях отваря сандъка, рови с несигурни движения в него.

На завоя сандъкът се накланя, отваря се. Мъжът го хваща, но част от съдържанието изчезва в нощта и под копитата на конете от следващата кола.

От отворения сандък мъжът измъква булчинска диадема, закрепена за дълго парче бял плат. Чуди се, какво държи в ръцете си, после се засмива и го слага върху главата си. Булчинският накит върху брадясалото лице размива останалите.

На следващия завой мъжът пада върху спътниците си, а сандъкът излита от колата и с трясък се разбива в крайпътните камъни. След него, още един.

2. ЕПИЗОД - ПИЯНСТВОТО. ЕКСТЕРИОР. НОЩ.

Шумът от сандъка и крясъците карат Мето /20/ да подскочи. Пред колибата, в която спи, кучетата лаят до скъсване.

Момчето излиза. Пред колибата е застанал Адил/40/. Наблюдава лъкатушешите със скрибуцане каруци и пияните мъже в тях. Мето застава до него.

3. ЕПИЗОД - ПОСРЕЩАНЕТО. ЕКСТЕРИОР. ДЕН

Вратите на големия двор на Шарковата къща се отварят.

Шарко /45/ е застанал в центъра на двора. Малко зад него е застанала жена му. Шарко поглежда към чардака на голямата къща.

Оттам Хатте /17/ любопитно гледа към влизащите в двора каруци. Опитва се да се скрие, но е късно: баща ѝ я е забелязал.

ШАРКО

/на жена си/

Прибери я!

Жената послушно отстъпва назад, после с безшумни, бързи стъпки тръгва нагоре по стълбите.

Каруците вече са влезли в двора.

Разсъмва се. Пияните мъже, притихнали, започват да свалят сандъците.

ПЪРВИ МЪЖ

*Ето я Шарко, стоката. Като гледам
какво си поръчал, голяма сватба се
задава...*

ШАРКО

Млъквай!

Брои сандъците. Качва се в каруците, отваря капаците на сандъците.

Един от мъжете се опитва да му помогне, Шарко грубо го отблъсква.

Сритва една бутилка.

Повечето от сандъците са с разместени капацы. Шарко отваря един. Вътре е парчето бял плат с диадемата, изцапано, обгорено в единия край. Шарко го вдига, показва го на мъжете, после го хвърля обратно в сандъка и скача от каруцата.

Махайте се!

ПЪРВИ МЪЖ

Ама...

*Замлъква от Шарковия поглед. Шарко вдига ръка. По тъмните чардаци
изщракват пушки.*

Мъжете нямат нужда от повече подканяне. Качват се на каруците.

Вратите се затварят зад тях.

КРАЙ НА НАДПИСИТЕ

4. ЕПИЗОД - ЗАБРАНАТА. ЕКСТЕРИОР. ДЕН

Събуждащата се планина през погледа на Мето.

Той върви след козите, заглеждайки се в различни посоки. Забелязва, че в стадото се е появил остров: животните заобикалят нещо. Момчето ги разгонва, за да стигне по- бързо до него.

От падналите на пътя сандъци се подават обувки, дантели, платове, от една кадифена торбичка са се разпилели различни по големина сини камъни, с отвори за нанизване.

Мето се навежда.

ГЛАСЪТ НА АДИЛ

Не пипай!

Момчето се изправя.

5. ЕПИЗОД - СРЕЩАТА. ЕКСТЕРИОР. ДЕН.

Хатте разглежда разноцветните камъни, които ѝ е донесла Боша /55/.

Едрата жена вади нови и нови, всякакви, но не и сини, а очите ѝ играят наоколо.

ХАТТЕ

Нищо не ми харесва. Прибирай си ги!

БОША

Утре ще ти донеса по-хубави.

ХАТТЕ

Лъжеш! Чудиш се какво да измислиш, пак да дойдеш. Само слухтиш тука.

БОША

Аз не чувам!

ХАТТЕ

Ти ли?

ГЛАСЪТ НА АДИЛ

Шарко, излез!

Боша първа се надвесва от чардака. Миг след нея и Хатте. Мярга се като сянка и майка ѝ.

Показва се и Шарко.

Поглежда към двора, където са Адил и Мето.

Адил стоварва пред себе си единия сандък. Мето е зад гърба му, плете крака под тежестта на втория.

АДИЛ

Тия сандъци са твои. Попилели са ги по пътя.

ШАРКО

Щом са там, да ги прибере тоя, който ги намери.

АДИЛ

Твои са. На мене ми се пречкат на пътя.

ШАРКО

Чужда стока в къщата си не ща. Взимай ги и се махай!

След кратко колебание Адил грабва сандъка.

АДИЛ

/високо/

*Хайде, Мето. Ще се прочуем ние с теб.
Друг оттука не е излизал с пълни ръце.*

Мето залита със сандъка. Смахът на Хатте звънва от чардака.

Двамата срещат погледите си, преди Боша да дръпне момичето назад.

6. ЕПИЗОД - ИЗГАРЯНЕТО. ЕКСТЕРИОР. ДЕН

Адил и Мето са отвън, пред Шарковите врати.

МЕТО

/отчаяно/

Обратно ли ще ги влачим?

АДИЛ

Само дотам!

Показва му един хълм, близо до Шарковата къща.

От чардака Шарко наблюдава как Адил и Мето с мъка се катерят по хълма.

От своето място същото правят Боша и Хатте. Пак се мярва и сянката на Шарковата жена.

Адил обръща сандъка. От него изпадат платове и обувки. После с все сили трясва сандъка в земята. Грабва втория от ръцете на момчето, прави същото с него.

Боша сепнато приближава ръка до устата си, сякаш сама да си попречи да каже нещо.

Отсреща, на баира Адил е разпалил огън. Горят изгубените сватбени дарове. Пламъкът и изумлението на Мето развеселяват Адил.

АДИЛ

/провиква се към къщата/

На теб като не ти трябва, на мен пък хич! /обръща се към Мето/. Нали? /пак вика/Аз имам мъж за женене! Мъж!

Лицето на Шарко е непроницаемо. Обръща се и влиза в къщата. Жена му, все тъй безшумна, се оттегля в сянката на чардака.

7. ЕПИЗОД - ОТКРОВЕНИЕТО. ЕКСТЕРИОР. ДЕН.

Адил и Мето вървят из планината към кошарата. Разтварят с отсечени жестове храсталаци и клони пред себе си.

МЕТО

Ти искал ли си някога да се ожениш?

Адил изненадано поглежда момчето.

АДИЛ

Не помня. Може и да съм искал. Защо?

МЕТО

Аз не ща да се женя.

Адил мълчи известно време.

АДИЛ

Много си зелен да се заричаш.

МЕТО

Казвам ти, да не почнеш да ми търсиш жена.

АДИЛ

Аз на майка ти и баща ти съм обещал: ще живееш като хората. Хората се женят.

МЕТО

Ти не си ли човек?

АДИЛ

Не съм!

МЕТО

Ами какво си?

Адил избързва напред, без да отговори. Пуска клоните, които перват Мето по лицето.

8 . ЕПИЗОД - ОТПЪТУВАНЕТО. ЕКСТЕРИОР. ДЕН

Шарко и двама от слугите му се приготвят за път. Жената- сянка е до него. Боша и Хатте също са изпращачи.

ХАТТЕ

Сини камъни да ми донесеш!

Шарко се усмихва. Кима: „Добре“!

9 . ЕПИЗОД - СРЕЩАТА. ЕКСТЕРИОР. ДЕН.

Адил и Мето вървят след козите. Голямото стадо е изпълнило пътя. Кротко пълзи из притиснатата от стръмните урви път.

Внезапно върху стадото врхлитат конете на Шарко и слугите му.

Животните ужасени се разбягват, но някои са осакатени от конете.

Мето, полуразплакан, ги изнася встрани от пътя.

Адил, бесен, запокитва след конниците камък.

10 . ЕПИЗОД - КОЛИБАТА НА БОША. ИНТЕРИОР. ДЕН

Хатте разглежда с любопитство странното Бошино обиталище. Билки, съхнеща прежда, недоплетена кошница...

В една тава вижда камъни, потопени в боя...

ХАТТЕ

Ей ги камъните, дето ти ги носят от Одрин.

БОША

Боята е от Одрин, не лъжа!

ХАТТЕ

Сега ще те питам нещо, внимавай, какво ще кажеш. Тоя, дето ще ме женят за него, виждала ли си го?

Боша мълчи. Свива тютюневи листа, запалва ги.

ХАТТЕ

Кажу!

БОША

*Баща му съм виждала, стига ми.
Страшен човек. Синът му може да не е
такъв.*

ХАТТЕ

Ако е страшен, ще му избягам.

БОША

Къде?

ХАТТЕ

При теб.

БОША

Притрябвала си ми.

ГЛАСЪТ НА МЕТО

Боша! Боша!

Влиза в колибата с ранено яре в ръце. Гледа към Боша, безмълвно молейки за помощ.

Боша внимателно оглежда раненото животно.

БОША

По-добре го колете, да не се мъчи!

Мето се опитва да не се разплаче. Чак сега забелязва Хатте, която гледа уплашено.

Гребва яретото и почти побягва от колибата.

БОША

Мето!

Но той вече се е изгубил в гората.

ХАТТЕ

*И на този баща му е страшен, пък виж го
– плаче за ярето.*

БОША

*Адил не му е баща. Чичо му е. На Мето
баща му и майка му отдавна умряха.
Хайде, прибирай се, да не ни бият и
двете.*

11. ЕПИЗОД - ПРЕД КОЛИБАТА. ЕКСТЕРИОР. ДЕН.

Свечерява се. Адил довършва одирането на ярето. Мето му, помага, опитвайки се да не гледа, какво върши мъжът.

Адил забелязва. Хвърля кървавата кожа върху лицето на момчето. То побягва, трескаво триейки изцапаното си лице.

Адил го настига, поваля го, размазва с длан червените пръски... Върху Метовото лице се смесват кръв и сълзи.

АДИЛ

*Няма да обръщаш глава от кръв! Чуваш
ли? Чуваш ли?*

12. ЕПИЗОД - ОТЕГЧЕНИЕТО. ЕКСТЕРИОР. ДЕН.

Майката на Хатте сплита мълчаливо косите на дъщеря си. Хатте е притихнала под дългите, сръчни пръсти.

Докато сплита, майката пее тихо и накъсано. Лицето ѝ е безизразно.

Хатте изведнъж скача. Пеенето-скимтене спира. Момичето разплита косите си, забива пръсти в тях, разрошва ги, заличава следите от сплитането... Побягва навън.

13. ЕПИЗОД - СРЕЩАТА. ЕКСТЕРИОР. ДЕН

Мето тича през гората към колибата на Боша. Тича и Хатте.

Двамата неочаквано се събират пред къщата на Боша. Привлечена от шума, Боша излиза.

Хатте и Мето, зачервени от тичането, запъхтени, объркани от срещата си, не знаят, какво да обяснят на жената.

Преди тя да ги попита каквото и да било, двамата се обръщат и хукват, в посоката, от която са дошли.

Боша остава пред колибата си. Лицето ѝ изглежда угрижено.

14 . ЕПИЗОД - ОБЪРКВАНЕТО. ЕКСТЕРИОР. ДЕН.

Първи спира да тича Мето. Известно време стои на едно място. После се обръща, прави няколко крачки в посоката, в която е изчезнала Хатте. След миг се затичва със същата сила, с която се е движил преди малко. Гъвкавото му тяло минава безпрепятствено в тесните зелени тунели между храстите, прескача повалени клони...

Замръзва, когато се оказва пред Хатте.

ХАТТЕ

Гониш ли ме?

МЕТО

Аз? Откъде-накъде?

ХАТТЕ

Накъде си хукнал?

Мето събира сили да запита нещо.

МЕТО

Ти кого чакаш?

ХАТТЕ

*Никого не чакам. Спрях да разбера глиган
ли има в гората...*

МЕТО

Глиган! Кога пък си виждала глиган!

ХАТТЕ

Виждала съм. Веднъж бях на лов с баща си.

МЕТО

/усмихва се недоверчиво/

Жена на лов?

ХАТТЕ

Баща ми казва, че аз съм му и за момиче и за момче.

МЕТО

/нахакано/

Какво да каже, като си няма момче.

Хатте свива устни. Обръща се и тръгва. Мето я настига.

ХАТТЕ

Чакай сега, какво ти казах?

Хатте мълчи и крачи. Известно време Мето върви по стъпките ѝ. Дърветата оредяват.

ХАТТЕ

/обръща се/

Аз съм си вкъщи. Покажеш ли се от гората, ще кажа, че си ме гонил. Ще те гръмнат като нищо.

МЕТО

/опитва се да се покаже смел/

Хайде, хайде... Кой ще ме гръмне?

ХАТТЕ

Върви още малко и ще разбереш.

Хатте вече е на поляната, която дели гората от зидовете на Шарковата къща. Метод спира.

Хатте се обръща, усмихната лукаво, после отваря малка врата, изрязана в голямата порта.

15. ЕПИЗОД - ИГРАТА. ЕКСТЕРИОР. ДЕН.

Момчето прекосява големия пуст двор. Качва се по стълбите на чардака.

Когато се обръща, вижда Метод, покачен в клоните на бряста. Известно време го гледа, после тръгва по чардака.

Метод вижда как Хатте заговаря въоръжения слуга. Момчето не чува думите.

Вижда, че Хатте нарочно дърпа въоръжения напред-назад. Дава знак на Метод, че всеки момент може да насочи вниманието на слугата към бряста.

Играта продължава известно време. Случайно въоръженият обръща глава по посока на бряста, където е момчето.

Метод вихрено се спуска по дървото, в облак обрулена шума и изпочупени клони.

Хатте се усмихва. Постигнала е това, което иска. Изоставя въоръжения, качва се по стълбите.

Преди да влезе в къщата, от чардака отново поглежда към бряста.

Метод е там. Покачил се е отново и ухилен маха с ръка.

16. ЕПИЗОД - СДОБРЯВАНЕТО. ЕКСТЕРИОР. НОЩ

Адил е запалил огън пред колибата си. Появата на Метод на поляната го кара да скочи.

АДИЛ

Къде беше цял ден?

МЕТОД

На едно дърво.

Адил се усмихва, явно приема думите на момчето като хлапашко озъбване.

АДИЛ

Гледай аз да не взема едно дърво!

Но изглежда щастлив, че Метод се е прибрал.

Момчето влиза в колибата, скрива се под грубата завивка, обръща гръб.

Адил го побутва. Момчето рязко отмята рамо: „Остави ме!“ Адил пак го закача.

Мето се засмива, но все още остава с гръб.

Адил продължава да го подбутва, докато момчето се нахвърля върху него. Двамата се борят. На шега, но в схватката личи силата им. Адил надвива, но нападателните удари на момчето издават, че скоро двамата ще бъдат напълно равностойни съперници.

АДИЛ

/на шега/

Кротко, въшльо! Кротко, казах!

Впримчва в хватка Мето. Момчето диша учестено. В момента не може да мърда, но е готов още да се бори. Адил го гледа с обич.

АДИЛ

*Да кажеш на Боша да ти даде някакъв
мехлем. Брада да ти порасне най-накрая.*

Новата обида предизвиква дивото съпротивление на Мето. Успява да се измъкне от хватката и се нахвърля върху Адил.

17 . ЕПИЗОД - УДИВЛЕНИЕТО. ЕКСТЕРИОР. ДЕН.

Хатте излиза на балкона на бащината си къща. Поглежда към бряста. Вдига вежди от удивление.

Още е съвсем рано, а Мето вече е там. Маха с ръка.

18 . ЕПИЗОД - СБЛИЖАВАНЕТО. ЕКСТЕРИОР. ДЕН.

Хатте е застанала под бряста. Гледа известно време укрепилите се в клоните Мето, после решително запрята поли и започва да се изкачва към него.

Момчето удивено я наблюдава. Хатте се изкачва уверено като котка.

След малко застава на дървото, близо до Мето. Той не може да скрие възхищението си.

19 . ЕПИЗОД - ПЪТЕШЕСТВИЕТО. ЕКСТЕРИОР. ДЕН

Двамата крачат в коритото на река, която е започнала да пресъхва. Облите бели камъни показват, докъде се е разливала.

МЕТО

Боша каза, че тази река пресъхвала на всеки дванайсет години. Никой не знае защо.

ХАТТЕ

Боша лъже, не я слушай.

МЕТО

Кого да слушам? Тебе ли?

ХАТТЕ

Не знам. И аз много лъжа.

МЕТО

За това, че си ходила на лов излъга, нали?

ХАТТЕ

Някой ден ще отида.

МЕТО

Те я гласят за сватба, тя се кани на лов да ходи.

ХАТТЕ

Кой ти каза, че ще ме женят?

МЕТО

Нали видях дрипите в сандъка.

ХАТТЕ

Може и да не ме оженят.

МЕТО

Много ще те пита някой.

ХАТТЕ

*Няма да ме питат. Ама няма и да ме
оженят, ако аз не ща.*

МЕТО

Какво ще направиш?

ХАТТЕ

Може да избягам при теб.

МЕТО

Аз жена не искам.

ХАТТЕ

*То и аз не те искам. Само си приказвам.
Като си ровил из сандъците, да си
намерил сини камъни?*

МЕТО

Намерил съм.

ХАТТЕ

Лъжеш!

20 . ЕПИЗОД - СИНИТЕ КАМЪНИ. ЕКСТЕРИОР. ДЕН.

Мето разравя с крак прахоляка на пътя.

Между изсъхналите кози фъшкии се показват няколко от сините камъни с издълбани дупки за наниз.

Лицето на Хатте светва.

ХАТТЕ

Дай ми ги!

Мето се навежда. Сграбчва в шепа пътната мръсотия, разтваря длан, взима трите сини камъчета, духва върху тях, отърква ги в дрехата си и ги подава на момичето. Тя сякаш не забелязва, какво е направил. Взима ги, усмихва им се, както са на дланта им, после се обръща и тръгва, вгледана в тях.

МЕТО

Хатте...

Тя върви усмихната с отворена длан и сякаш не го чува.

21 . ЕПИЗОД - НОВИТЕ ДАРОВЕ. ЕКСТЕРИОР. ДЕН.

Конете на Шарко и слугите му тежко стъпват по камъните на пресъхналата река. Освен хората, носят и тежките вързопи със сватбени дарове. И един кафез с черна птица в него.

22 . ЕПИЗОД - ПОДАРЪКЪТ. ЕКСТЕРИОР. ДЕН

Шарко скача от коня си. Грабва Хатте, която се е стрелнала да го посрещне.

ШАРКО

*Всичко си имаш вече. И сини камъни
намерих.*

Хатте не обръща внимание на думите му, което учудва Шарко. Тя гледа към кафеза с черната птица.

ШАРКО

Знаеш ли как пее?

Уморената птица обаче не издава никакъв звук. Хатте взима кафеза и го отнася в къщата, без да поглежда към другите сватбени дарове.

Мето наблюдава ставащото от обичайното си място на бряста.

23 . ЕПИЗОД - РАЗОБЛИЧЕНИЕТО. ЕКСТЕРИОР. ДЕН

Когато Хатте изчезва от погледа му, започва да слиза от дървото.

И се оказва в ръцете на Адил, който е бил скрит зад бряста.

АДИЛ

Пети ден те дебна, къде чезнеш!

С един удар го поваля на земята. Ляга до него на земята, гневно шепти в ухото му.

АДИЛ

Нали не ти трябваше жена?

Знаеш ли кой е Шарко, въшльо?

Къде си се загледал?

Мето напипва някакъв камък, сграбчва го, вдига го... Адил го гледа изпитателно.

Момчето пуска камъка. Изправя се. Без да бърза, влиза в гората.

24 . ЕПИЗОД - ПРИГОТОВЛЕНИЕТО. ЕКСТЕРИОР . ДЕН.

В двора на Шарковата къща започват приготовленията за сватбата. Слугите метат двора, по чардаците са проснати халища...

Хатте безучастно наблюдава суматохата. До нея е кафезът с черната птица.

За разлика от нея Боша прелива от любопитство. Върти глава, наднича да разбере, какво се случва във всички ъгли на просторния Шарков дом. От погледа ѝ не убягва как Шарко спира за малко жена си, която шета по двора.

ШАРКО

Усмихни се веднъж! Дъщеря жениш!

Жената - сянка не отговаря. Изчаква Шарко да я пусне, после отново се включва в шетането.

Боша обръща глава в друга посока, все едно не е видяла нищо.

БОША

/за птицата/

Грозно пиле! Пеело уж, пък никой не го е чул! Да го махаш!

Хатте премества кафеза до себе си. С жеста си казва на Боша: „Гледай си работата!“

25 . ЕПИЗОД - БЕГЛЕЦЪТ. ЕКСТЕРИОР. ДЕН

Мето е пред скала, с много ниши в нея. Някои от тях са на безопасно разстояние от земята. Момчето влиза, оглежда я. Насмита с крак камъните по земята.

Оглежда още малко място, което е избрал за дом. Сяда на земята.

Погледът му никъде не попада на следа от хора. Спокойната, безучастна планина се е разстала пред очите му до хоризонта.

26. ЕПИЗОД - НАЧАЛОТО. ЕКСТЕРИОР. ДЕН.

В двора на Шарковата къща слугите палят факли.

Между вратата на дома и дворната те очертават широк коридор, по който да минат гостите.

Шарко сам отваря голямата дворна порта. Обръща се към слугата.

ШАРКО

Пали нататък!

Слугата пали факли, забити в камъните от двете страни на пътя към къщата.

ШАРКО

/силно/

Да видят хубаво пътя!

След малко в планинската нощ грейват десетки факли. В коритото на пресъхналата река, в каменливия път, който се вие в планината.

Но е тихо. Само факлите прашят. Пустотата, осветената от пламъците родопска нощ, са по-скоро зловещи, отколкото празнични.

Шарко сяда пред дома си, направо на земята. Гледа пред себе си дългата редица от факли.

27. ЕПИЗОД - САМОТНИКЪТ. ЕКСТЕРИОР. ДЕН

Утрото прави още по-странни и плашещи догарящите факли. Метовърви в очертания от тях път. Спира за миг. Някъде далеч зад него се чува шум от коне и неясен човешки говор. Момчето се забързва, отклонява се от пътя и хлътва в гората.

28. ЕПИЗОД - РЕШЕНИЕТО. ЕКСТЕРИОР. ДЕН.

Метовърви е пред колибата на Боша. Петте кучета се разлайват, но момчето успява да ги успокои. Влиза в къщата.

Тя изглежда пуста. Дрипавото легло е неоправено, но празно.

Изад провесените на тавана „плитки“ от треви се показва цев на пушка.

БОША

Щях да те гръмна като нищо! По това време идва ли се?

МЕТО

Трябва да отидеш при Хатте.

БОША

Защо да ходя?

МЕТО

Да ѝ кажеш, реши ли да бяга – чакам я.

БОША

/разсмива се/

Тъй ли се говори на мома?

МЕТО

А как?

БОША

Казваш: идвай при мене бързо и за друго не мисли! Ама това все едно не си го чул от мен.

МЕТО

Кажи ѝ каквото искаш, аз я чакам на Лъкавските дупки.

БОША

Да не съм луда! Шарко и без туй ме гледа на кръв. Той не си поплюва. Ще ме обеси на бряста, дето ти го ошмули от висене. /Пак се засмива/.

МЕТО

Моля ти се, Боша! Каквото искаш ще направя.

БОША

*Не! Върви си! Върви си да не грабна пак
пушката!*

Мето не се помръдва. Боша грабва пушката, опира я в гърдите му. Мето не помръдва.

29. ЕПИЗОД - ПОСРЕЩАНЕТО. ЕКСТЕРИОР. ДЕН

През гората шумно се придвижват гостите - сватбари. Най-напред е бащата на младоженеца - Дели Мехмед, след него сина му - Брахом. Всичко - в поведението на мъжете, в дрехите, в разточителната украса на конете, внушава богатство и страхопочитание.

Сватбарите стигат до двора на Шарковата къща.

През тясно прозорче Хатте наблюдава пристигащите. Зад нея е Боша.

БОША

Ей го, Брахом, той е твоят!

ХАТТЕ

*За този ли ще ме женят? Много хилав!
Като му махнат гайтаните, ще остане
една тояга.*

Засмива се силно. Боша и запущва устата.

БОША

*Мълчи! Адиловият голтак е много хубав,
нали?*

В двора Дели Мехмед слиза от коня. Двамата бащи застават един срещу друг. Сдържано навеждат глави един към друг, сякаш взаимно се следят да не направят нещо повече от другия.

ДЕЛИ МЕХМЕД

*Хубаво си направил Шарко, пътят да се
вижда. Ама не те ли е страх, че ще
подпалиш гората?*

ШАРКО

*Ще гори – ще изгасне. Аз една дъщеря
имам. Влизай, Дели Мехмед!*

30 . ЕПИЗОД - ОТГОВОРЪТ. ЕКСТЕРИОР. ДЕН

Боша тича из гората с неочаквана за годините й пъргавост.

Пред колибата й я чака Мето. Виждайки го, Боша мигновено се преобразява.

МЕТО

Какво ти каза Хатте!

БОША

*Какво да ми каже? Хатте е булка, тя с
мъжа си ще говори, не с мене.*

МЕТО

Боша!

БОША

*Какво се пулиш? Да не мислиш, че си
много страшен. Аз да му мисля. Кой по-
напред ще ми види сметката. Адил,
Шарко или Дели Мехмедовите вълци.*

МЕТО

Какво ти каза Хатте?

БОША

Спаси се, момче. Лошо ще стане, знам!

МЕТО

Какво ти каза?

БОША

*Да се качиш на бряста. Като я видиш да
се вее кърпата от чардака, да знаеш, че
идва. Преди обяд да е, докато не е дошъл
ходжата.*

Мето хуква.

31 . ЕПИЗОД - БЯГСТВОТО. ЕКСТЕРИОР. ДЕН.

В Шарковата къща сватбеното веселие се разгаря. Брахом все по-често и по-смело поглежда към Хатте. Тя не му обръща внимание.

ДЕЛИ МЕХМЕД

Тоя ходжа що се бави толкова?

ШАРКО

Отдалеч идва.

ДЕЛИ МЕХМЕД

Да беше казал, щях да го натоваря на коня и да го доведа.

Само майката на Хатте, забелязва, че Хатте се надига от масата. Тръгва след нея. Момичето, усетило, че някой е зад гърба му, се обръща.

ХАТТЕ

Сега се връщам.

Майка ѝ стои неподвижно.

ХАТТЕ

Пилето забравих да нахраня.

Забързва се нагоре по стълбите.

Отдалечава се в един ъгъл на чардака, невидим за празнуващите в двора. Сваля кърпата си и я размахва.

32 . ЕПИЗОД - БЯГСТВОТО. ЕКСТЕРИОР. ДЕН.

Мето причаква Хатте зад къщата. Хваща я за ръка и я повлича към гората.

ХАТТЕ

Пусни ме, какво си ме стиснал! Сама бягам по-бързо!

МЕТО

Не ми се пускаш!

ХАТТЕ

Я стига!

Измъква ръката си и хуква пред него. Наистина тича бързо. Мето я следва. Бягството заприличва на детска гонитба в гората.

33. ЕПИЗОД - ХОДЖАТА. ЕКСТЕРИОР. ДЕН.

През широко отворената порта на Шарковата къща, качен на муле, пристига ходжата. Той е дребничък, изсъхнал човечец с отнесен поглед.

ШАРКО

Ето го и ходжата! Тука мислеха, че няма да дойдеш...

Ходжата не казва нищо, все едно не става дума за него.

ДЕЛИ МЕХМЕД

Той хубаво дойде, ама... дъщеря ти къде е, Шарко?

Чак сега Шарко забелязва отсъствието на Хатте.

ШАРКО

Тука е. Сядай, ходжа!

Хуква по стъпалата на горе. Преди него обаче из стаите на къщата, търсейки Хатте, снове жена му.

ШАРКО

Къде е Хатте? Къде е дъщеря ти, питам?

Двамата отварят една след друга вратите на многобройните стаи.

Останала е само една. Шарко влетява в нея. Хатте я няма.

Шарко замира на мястото си за известно време, не знаейки какво да прави. После решително се обръща и тръгва обратно. Приближавайки до жена си, вдига ръка да я удари, но свива юмрук и не го прави.

Тя не трепва.

34. ЕПИЗОД - УСАМОТЕНИЕТО. ЕКСТЕРИОР. ДЕН.

Вали дъжд. Мето и Хатте са в скалната къща. Върху дрехата му има разпилени боровинки. Той ги събира на две купчини.

МЕТО

Това за сега, това за после.

ХАТТЕ

Ти ще кажеш! Я дай всичко тук.

Тя яде лакомо. Той сякаш забравя да преглъща, гледа я. Изведнъж я целува по очите.

ХАТТЕ

Какво ти става? Миглите ми залепнаха!

МЕТО

Дай да ги раздухам!

ХАТТЕ

Стой мирен!

Сграбчва шепа боровинки и се свива в единия край на нишата. Изглежда готова да се отбранява, но и малко уплашена.

Далечно бучене ги кара да се заслушат.

ХАТТЕ

Какво е това?

МЕТО

Вода идва.

35. ЕПИЗОД - ПОРОЯТ. ЕКСТЕРИОР. НОЩ.

Водата като че ли изпреварва с тъмнина нощта. Приижда мощно, скрива сухите камъни, продължава напред...

МЕТО

Хатте, трябва да се махаме!

ХАТТЕ

Къде?

Мето я повлича навън от каменното убежище. Хатте тръгва смело в реката, но водата я залюлява. Мето я хваща за ръка.

ХАТТЕ

Пусни ме!

Той я пуска, но водата отново я кара да залитне. Пада. Надига се веднага, удря подадената от Мето ръка и започва да газии напoряко на прииждащата вода.

36. ЕПИЗОД - ГОСТИТЕ. ЕКСТЕРИОР. НОЩ.

Кучешкият лай събужда Адил. Навън гърми и трещи. Той грабва пушката, намята дрехата си и излиза навън.

Пред него в нощта, мокри и треперещи, са Мето и Хатте. Този път тя е разрешила на момчето да хване ръката ѝ.

37. ЕПИЗОД - ТЪРСЕНЕТО. ЕКСТЕРИОР. ДЕН

Утрото идва сякаш с шума на тъпаните, който раздира планината. Чуват се и изстрели.

Мето и Хатте са се свили навътре в колибата.

ГЛАСЪТ НА ДЕЛИ МЕХМЕД

Има там едно нашу момиче!

Адил изглежда гневно двамата.

АДИЛ

*Отзад през дупката се измъквате и
драсвате по баира. После в гората!*

Излиза пред колибата.

АДИЛ

/провиква се/

Няма тука вашу момиче!

ДЕЛИ МЕХМЕД

*Слушай, ей! Сам не помня на колко
такива като теб съм им видял
сметката. Обърнали сме де що има
колиби, твоята е последна.*

Мето и Хатте се измъкват през дупката на колибата. Пълзят. Един от хората на Дели Мехмед ги забелязва. Стреля във въздуха.

Мето се надига и побягва, колкото сили има. Не се обръща назад.

38 . ЕПИЗОД - СБЛЪСЪКЪТ. ЕКСТЕРИОР. ДЕН.

Хатте изумена наблюдава бягството му, после се изправя, заобикаля колибата и застава лице в лице срещу многото мъже.

ШАРКО

Хатте! Какво търсиш тука?

ХАТТЕ

Каквото търсех, буба, намерих го.

ШАРКО

*Тръгвай, че главата ти отсичам, тук,
пред всички!*

ХАТТЕ

Жива от тука не тръгвам!

Шарко смущава коня си, за да стигне до нея, но Дели Мехмед му препречва пътя.

ДЕЛИ МЕХМЕД

*Чакай, Шарко! /обръща се към Хатте/ С
кого си побегнала?*

От гората над колибата Мето наблюдава ставащото. В безсилен гняв удря юмруци в буковите дървета.

АДИЛ

С мене. Аз съм я довел!

Всички се умълчават.

ДЕЛИ МЕХМЕД

Нали знаеш, какво те чака?

АДИЛ

/говори, гледайки към Шарко/

Хем знам, хем не знам!

Дели Мехмед злобно се изсмива.

АДИЛ

*Дели Мехмед! Аз имам тука един пищов и
един патрон в него! Ако има тука по-
юнак от мене за Хатте, нека да излезе.
Ще пукаме един в друг, който жив остане
– негова е Шаркова Хатте.*

Мъжете се разшумяват. Дели Мехмед вдига ръка, за да ги накара да замлъкнат.

ДЕЛИ МЕХМЕД

Кой ще стреля пръв?

АДИЛ

Вашият да стреля.

Дели Мехмед се обръща през рамо към сина си.

ДЕЛИ МЕХМЕД

*Брахоме! Изпий кръвчицата на тоя, че да
си вървим.*

39. ЕПИЗОД - ПРИЦЕЛВАНЕТО. ЕКСТЕРИОР. ДЕН.

Сватбарите се оттеглят. Брахом преглежда пушката си. Двамата с Адил застават един срещу друг. Брахом се прицелва в Адил.

Става много тихо.

Адил гледа към противника си, усмихва се. Все по-широко и по-широко.

Брахом смъква пушката. Погледът му попада на смръщеното лице на баща му. Пак вдига оръжието.

Адил е все така усмихнат.

АДИЛ

*Цели се, Брахоме! Хубаво се, цели, че ако
ме оставиш жив, ще те накарам
майчиното си мляко да повърнеш!*

Брахом стреля.

От дима след изстрела изплува усмивката на Адил. Брахом побягва с всички сили.

По същия баир, по който е избягал Мето.

ДЕЛИ МЕХМЕД

Брахоме, спри!

Дели Мехмед стреля във въздуха, но синът му не спира да тича към гората.

По лицата на някои от сватбарите се появяват усмивки. Това не убягва на Дели Мехмед. Стреля пак, за да пресече надигания се смях.

ДЕЛИ МЕХМЕД

Моят син не е за такава мома. Халал да ти е!

Дава знак на мъжете да го последват.

Срещу Адил остава Шарко. Адил е все така победоносно усмихнат. Хатте застава до Адил.

Шарко обръща коня си и поема след другите.

40 . ЕПИЗОД - ПОЗОРЪТ ЕКСТЕРИОР. ДЕН.

Адил прибира козите. Хатте стои пред колибата, не знае какво да прави.

В полуздрача от баира слиза Мето. Приближава. Не се осмелява да погледне към Хатте.

Никой от тримата не смее да започне разговор. Най-сетне Адил се решава.

АДИЛ

*Тази вечер аз ще спя навън, вие вътре.
Утре решавайте, какво да правите. За
трима няма място тука.*

ХАТТЕ

/гледайки към Адил/

Чу ли, Мето?

Адил се вкаменява. Трябва му време, за да проумее чутото.

АДИЛ

*Ни съм те крал, ни съм те канил. С
когото си побегнала, негова си. На мен
жена не ми трябва.*

ХАТТЕ

*От куршум се не плашиш, пък от мен
бягаш. Щеш, не щеш, аз оставам при
теб.*

Адил изглежда объркан. Не може да повярва на това, което е чул.

Гледа в очите Хатте и говори на Мето.

АДИЛ

Взимай оттук тая беля и я махай!

Мето тръгва към Хатте.

ХАТТЕ

*Върви си, Мето, казах ти! Аз оставам
при Адил, ще ме, не ще, това е.*

Адил продължава втренчено да гледа Хатте. Тя не помръдва, издържа на погледа му.

Мето се хвърля върху Адил. Удря го с всички сили. Адил не помръдва да се защити.

Мето продължава да удря яростно Адил. Тялото на мъжа се огъва от ударите, но ръцете му продължават да висят отпуснати, а краката му сякаш са вкопани в земята.

Над главата на налитания Мето продължава да гледа Хатте в очите.

Тя също сякаш не забелязва нищо друго, освен Адил. Мето се свлича изтощен.

Адил и Хатте остават неподвижни един срещу друг.

41 . ЕПИЗОД - ПРЕОДОЛЯВАНЕТО. ЕКСТЕРИОР. ДЕН.

Черната вода е изпълнила сухото до преди ден речно корито. Вдигнала се е до горе, почти до прага на каменната къща, в която е било краткото щастие на Мето и Хатте.

Мето крачи през водата, която е до шията му.

Стига до дупката. Подът на каменната ниша е вече залят.

Момчето ляга във водата. Изпъва тяло, явно решен да се остави водата да го залее.

Тя приижда неумолимо. Започва да скрива лицето му.

Мето се тресе от усилие да победи страха си. Затворил е очи, решен да дочака края си.

Водата стига до очите му. Не издържа.

Надига се с вик. Изправя се, продължавайки да вие в скалната дупка.

42 . ЕПИЗОД - ОТЧАЯНИЕТО. ЕКСТЕРИОР. ДЕН.

ГЛАСЪТ НА БОША

*Тъй е то. Един баир изтичваш и
животът ти – в джендема... Ще ти
мине! Ще поскиташ по гората, ще
поскимтиш, ще ти мине. По-малкото зло
те е стигнало. Можеха да се те заклали
Делимехметовите кръвници.*

Мето отваря очи. Лежи на слънце пред колибата на Боша, наполовина завит.

Боша вари нещо, дава му го.

МЕТО

Какво е това?

БОША

Не питай, пий!

МЕТО

/тихо/

Ще убия Адил!

БОША

Стига! То да убиеш някого, трябва тук да го можеш /сочи гърдите си/, не стига да знаеш как се върти нож! Пък и защо ще го убиваш. Отгледал те е. И сега не ти мисли злото. Не е Хатте за теб, забрави я!

МЕТО

Ще го убия.

БОША

Мълчи! Трескав си още! Пий!

Мето блъска ръката и с паницата, отпуска се. Боша го гледа с мъка.

43. ЕПИЗОД - ГОСТЕНКАТА. ЕКСТЕРИОР. ДЕН.

Много ранно утро. Адил храни кучетата.

Даже те не са забелязали присъствието на една сянка. Майката на Хатте е застанала недалеч от колибата.

АДИЛ

Селвена! Какво правиш тук?

СЕЛВЕНА

Дойдох да те питам, на кого си отмъсти?

АДИЛ

На никого не съм искал да отмъщавам.

СЕЛВЕНА

*Затуй, че не избягах при тебе тогава, аз
съм си платила. Живот не видях. Детето
ми защо обърка?*

АДИЛ

Ела!

Отваря вратата на колибата и показва спящата Хатте.

АДИЛ

*С пръст не съм я пипнал! Ей тука спя! Ако
можеш я накара, сега да си тръгва с теб!*

СЕЛВЕНА

/клати глава/

*Тъй направи, че за никой няма, къде да се
дене.*

АДИЛ

Аз ли? Аз ли?

Хатте се е показала от колибата. Втурва се към майка си, прегръща я.

АДИЛ

Майка ти иска да си ходиш!

Хатте погалва майка си.

ХАТТЕ

*Къде да ходя? Там, откъдето ти цял
живот искаш да се махнеш?*

Селвена се усмихва отнесено. Отново се е превърнала в сянка. Преди да се отдалечи, докосва това, което е донесла и което никой не е видял: кафеза с черната птица.

Хатте се втурва към него. Грабва го. Помъква го към колибата. Преди да влезе, се обръща към Адил.

ХАТТЕ

*В сряда да викнеш ходжата. Няма цяла
зима да спиш навън!*

44 . ЕПИЗОД - СВАТБАТА. ЕКСТЕРИОР. ДЕН.

Дребничкият сух ходжа си тръгва, свършил сватбените си задължения.
Поема с мулето си надолу към пътя между баирите.

Хатте и Адил са изпратили единствения си гост. Сега са сами.

Козите са прибрани. Малката поляна пред колибата е разчистена.

Хатте просва върху тревата голяма покривка. Оправя краищата ѝ.

После подрежда петнайсетина ниски пъна от двете страни на платното -
като места за гости. Адил я гледа удивен.

АДИЛ

Какво правиш, никого не сме канили...

ХАТТЕ

Знам.

Продължава да подрежда.

Единственото живо същество освен тях двамата е черната птица в кафеза.

АДИЛ

Това пиле няма ли най-сетне да пропее?

ХАТТЕ

Все някога ще пропее.

Адил обикаля около колибата, с поглед към гората по съседните баири.

АДИЛ

*Знам те, че си там! Ако си мъж, покажи
се!*

Баирите мълчат.

Адил продължава да обикаля около колибата.

АДИЛ

Мето!

ХАТТЕ

*Хайде стига! Седни тука, малко да
постоим.*

Той сяда до нея на младоженското място. Мълчат. Планината също е утихнала.

Мълчи, както обикновено и непропятата черна птица. Даже затворените кози не се чуват.

Хатте гледа към празните сватбарски места.

Усеща погледа на Адил върху себе си. Както и предишния път той я гледа внимателно, сякаш иска да разбере нещо от хубавото ѝ лице.

По баирите е плъзнала мъгла.

ХАТТЕ

Толкоз!

Става, грабва кафеза и влиза в колибата.

След малко се надига и Адил. Влиза след Хатте в колибата.

45. ЕПИЗОД - БЕЛЕГЪТ. ЕКСТЕРИОР. ДЕН

Мъглата бързо скрива всички. Все още се виждат празните места за сватбарите.

В пълзящата белота се очертава фигура. Мето. В ръката му има нож.

Сяда на едно от крайните места за гостите. Гледа към колибата.

Вдига ножа.

Голяма кървава резка се появява на лицето му.

После мъглата скрива всичко - кръвта по лицето на единствения гост, пъновете, ливадата пред колибата, баирите...

46. ЕПИЗОД - ЧАРШИЯТА. ЕКСТЕРИОР. ДЕН

Над покривите на голям град, над силуетите на джамиите, над чаршията, из която вече щъкат хора, се носи гласът на мюезина.

След ранобудните на чаршията са и две момчета, които усилено чистят пред неголям, но спретнат общарски дюкян. Единият ръси вода по плочите, после старателно започва да мете. Другият лисва вода върху витрината, където са изложени различни обувки, после започва да трие стъклото с парче плат.

ГЛАС

*Няма файда от вашта работа. Първо
преметете, после мийте джама.*

Гласът е на строен, хубав, прехвърлил трийсетте мъж. Добре облечен, с грижливо поддържани брада и коса. Дълбокият белег на лицето му и елегантността му придават малко плащещ, но и загадъчно привлекателен вид.

Мето пъргаво влиза в дюкяна. По стойката му, по подредбата на витрината, по страха на двете момчета личи, че е човек, с когото околните трябва да се съобразяват.

Пред дюкяна е застанал мъж на около 50. Смутено дава знак за присъствието си.

МЕТО

Що стоиш навън, Блерим? Влизай!

/на едно от момчетата/

*Хвърляй метлата, тичай да ни донесеш
чай.*

БЛЕРИМ

*Недей, няма време. Мето, не се сърди,
ама ония десет чифта... дано не си ги
почнал. Не ми трябват.*

МЕТО

*Почнал съм ги, ама нищо. Ще ги продам
някак. Какво стана?*

БЛЕРИМ

Оставихме сватбата за пролетта.

МЕТО

/замислено/

Сватба не е хубаво да се отлага.

БЛЕРИМ

Знам, ама всички викат, война почва, ти сватба вдигаш. Чакай да видим, какво ще стане.

МЕТО

Ако чакаме всички войни да свършат, цял свят ще измре неженен.

БЛЕРИМ

Тъй е, ама склониха ме. Капарото го задръж и... прощавай.

Мето маха с ръка. Блерим си тръгва, подминавайки чирачето, което е донесло две чаши чай.

Мето започва да пренарежда малката витрина на дюкяна си.

Отвън, пред мътното от неизсъхналата още вода стъкло, е застанал друг мъж.

МЕТО

/продължава заниманието си/

Как разбра, че остана чай за теб?

Мъжът влиза, взима чашата, наблюдава, какво прави Мето.

СЪСЕДЪТ

Мене ако питаш, спри да работиш, само продавай. Мине ли войната, други обувки ще се търсят. От дядо си знам, подир война първо се мени модата на обувките.

МЕТО

Говорите за война, сякаш е почнала.

СЪСЕДЪТ

Чух, че най-късно до две седмици почват да събират войската. Ти му мисли, аз съм вече стар, ама на теб няма да ти се размине. Ако искаш да ти гледам дюкяна, няма да ти откажа.

МЕТО

Пий си сега чая и не мисли за моя дюкян. Али, я потъркай още джама, че нищо не се вижда от твойто миене...

СЪСЕДЪТ

Аз само казвам. Да не ти дойде после нанагорно. Преди война един мъж има да свърши бая работа... Щото... не се знае...

47 . ЕПИЗОД - КЪЩАТА. ИНТЕРИОР. ДЕН.

Домът на Мето. Също като дюкяна му: неголям, но спретнат и подреден с желание.

Едно четиригодишно момиче се затичва да посрещне баща си. Мето го вдига на ръце и така влиза в стаята, където жена му храни друго дете, момче, по-малко от момичето.

Юлика /25/ не е красавица, но червената коса и хубавата усмивка я правят привлекателна.

ЮЛИКА

Какво има? Втори ден се връщаш много рано.

МЕТО

Тия дни нещо няма работа.

ЮЛИКА

Сигурно е заради войната. Хората не смеят да купуват.

МЕТО

Не знам. И друг път е бивало, пък не е имало война.

ЮЛИКА

Малко ме е страх.

МЕТО

Няма от какво да те е страх. Не сме гладни, не сме голи...

/Опитва да се пошегува/.

Боси пък съвсем.

Юлика се усмихва, но лицето ѝ остава тревожно.

МЕТО

Юлика, аз утре трябва да тръгна. Реших тази година да избързам с купуването на кожи. Виж, рано почна студентото, защо да чакам повече...

ЮЛИКА

Ще ме оставиш сега?

МЕТО

След десет дена съм тука.

ЮЛИКА

/недоверчиво/

Къде отиваш?

МЕТО

*Дето всяка година по това време!
Гледаш ме сякаш не знаеш, какъв ми е занаята ...*

Юлика не казва повече нищо.

48 . ЕПИЗОД - ОТПЪТУВАНЕТО. ЕКСТЕРИОР. ДЕН.

Мето затяга колана върху красивия си пояс.

Пред къщата на Мето възрастен мъж качва върху коня багажа, който му подава Мето. Юлика го изпраща мълчаливо. Сбогуват се.

Тя остава пред вратата, докато заглъхне шума от копитата по одринския калдъръм.

49 . ЕПИЗОД - ОТДАЛЕЧАВАНЕТО. ЕКСТЕРИОР. ДЕН

Двамата конници са вече извън града. Мето се обръща да го погледне.

Гласът на мюезина го сепва. Пришпорва коня, сякаш се бои да не види събуждането на Одрин.

50 . ЕПИЗОД - ИЗКАЧВАНЕТО. ЕКСТЕРИОР. ДЕН.

Двамата конници са на място, където пътят се разделя. Единият тръгва към планината, другият продължава в подножието ѝ.

МЕТО

/обръща се към спътника си/

*Имам два дни работа в планината,
Кудрет. Чакай ме в Стрепча.*

Поема с коня по планинския път.

Конят, претоварен от многото багаж, трудно се изкачва по планинския път. Той е още в началото – пред Мето се вижда бързото му издигане и стесняване. Мъжът слиза, смъква вързопите. Развързва ги, отделя нещо настрани, пак ги завързва... После рязко събира всичко и го запокитва надолу по урвата край пътя.

Олекнал, конят се забързва по пътя нагоре.

51 . ЕПИЗОД - РЕКАТА. ЕКСТЕРИОР. ДЕН.

Конникът крачи по познатото каменливо речно корито. То отново е сухо – още един знак за изминалото десетилетие от предишните събития.

Мето подминава с коня си каменното убежище, където са били двамата с Хатте. Гледа пред себе си, сякаш се бои да го огледа. Но не издържа. Обръща глава назад. Не спира коня.

52 . ЕПИЗОД - ЗАПУСТЕНИЕТО. ЕКСТЕРИОР. ДЕН.

Някогашната китна къща на Шарко е тъмна и тиха. Тревата пред голямата врата издава, че отдавна не е била отваряна и че тук няма хора.

Само брястът сякаш е останал недокоснат от годините. Изпочупените от някогашния Мето клони са прорасли и зашумени.

Мъжът слага ръка на ствола.

Голямата врата е залостена, но изрязаната в нея малка се отваря лесно.

Мето влиза в запустелия двор.

Къщата тъмнее. Чардаците приличат на мрачни пещери, навярно и заради приближаващата нощ.

Мето прекосява двора.

Мъжът изглежда малък в пустотата му, а дворът – още по- зловещ заради самотното човешки присъствие.

Приближавайки към къщата, разбира, че не е сам.

Под стълбата към чардака се размърдва черна фигура.

ГЛАС

Кой си?

МЕТО

Не съм дошъл с лошо!

ГЛАС

Какво търсиш?

МЕТО

*Ти ще ми кажеш, какво търся. Нали Боша
всичко знае...*

Разпознал е в тромавата дрипава фигура знахарката - сватовница.

БОША

Мето! Ей-й-й, върна се, момче!

/Прегръща го/

Каква брада! Боде!

МЕТО

То е от твоя мехлем.

БОША

Ама аз ти казах, че не лъжа!

/Засмива се/

Макар, че освен на тебе, на друг не е помогнал.

Засмива се и Мето.

МЕТО

Един стига.

/Засмива се и той/.

Какво е станало тук?

БОША

Измряха всички. Хатте не е стъпвала тук. „Не е мой имот, вика, Шарковата къща.“

/Изведнъж гласът ѝ става тревожен/.

Ти защо си дошъл?

Мето не отговаря веднага.

МЕТО

Теб да видя.

БОША

Аз съм била лъжкиня! Дано с добро да си дошъл.

Мето не отговаря.

МЕТО

Що не влезеш вътре, ами си се свряла тука под стълбите?

БОША

Аз съм колибарка, Мето. В палат да ме пуснеш, пак ще събера колиба. Пък и ми дойде време да мра, искам небе да виждам.

МЕТО

На времето говореха, че си на триста.

БОША

Аз ти казвам, всички са лъжци, на мен лъжкиня викат. Пет пъти помня реката да е пресъхвала, прави сметка на колко съм.

Остави ме мене.

За себе си що мълчиш?

МЕТО

Какво да ти кажа?

БОША

Жена, деца имаш ли?

МЕТО

Имам.

БОША

Що си ги оставил?

Мето мълчи. Боша се взира в него.

БОША

Дано с добро да си дошъл... щото много зло видяхме тука.

53. ЕПИЗОД - СРЕЩАТА. ЕКСТЕРИОР. ДЕН.

Мето връзва коня си, недалеч баира, където е Адиловата колиба. Крадешком се придвижва в подножието му, оглежда.

Някогашната плетена колиба - къща е пристроена. Не е станала кой знае колко по-голяма, но се вижда, че не е за сам човек. Нови са плоските камъни, които правят пътека в калта. Проснато върху криво дърво халище. Няколко нащърбени пръстени гърнета, в които червенеят цветя... Сиромашки уют, в който обаче се усеща женска ръка.

Мето, снишил се, обикаля баира с поглед към колибата.

Погледът му минава по пътя на някогашното му бягство, променило живота му.

С поглед го „пробягва” отново. Задната част на колибата, възвишението към гората, зелено-жълтата стена на дърветата...

Сякаш забравил, че се крие, изправя ръст.

Тогава вижда Хатте. Излиза от Адиловия дом и започва да снове из двора. Прибира халището, размества гърнетата с цветя. В уверените ѝ движения се усеща самочувствието на стопанка.

Промяната е не толкова в дрехите и лицето ѝ, а в тази сигурност, сменила предишната момичешка игривост.

Хатте влиза пак в дома си. Бързо се връща.

В ръце носи кафеза с черната птица. Говори ѝ нещо, което Мето не чува, но в извивките на гласа се усеща гальовност. Кафезът се е очукал, железните пръчки са се изкривили и с опадала боя, но в отношението на Хатте към неподвижната черна птица е оцеляло нещо от някогашната ѝ радост. Окачва кафеза на стената на колибата.

Изцвилването на коня сепва Хатте. Мето ляга на земята.

Тя бързо влиза, връща се с пушка в ръце. Със същата увереност слиза по баира, от където е дошло изцвилването. Пътном зарежда пушката.

Крачи бързо към мястото, където е конят, но в миг усеща, че зад гърба ѝ има някой. Рязко се обръща.

Двамата с Мето са един срещу друг. Хатте бавно навежда пушката.

Не знаят, какво да си кажат.

Гледат се дълго, сякаш искат да разберат от лицата си, какво се е случило през дванайсетте години от последната им среща.

После Хатте се обръща и бързо тръгва към баира. Мето прави няколко крачки след нея. Тя отново се обръща към него и вдига пушката, давайки му безмълвен знак да не я следва.

Мето остава на мястото си.

54 . ЕПИЗОД - ОБСАДАТА. ЕКСТЕРИОР. ДЕН.

Есенният ден преваля. Сега Мето е в гората над колибата, там, откъдето е наблюдавал двубоя между Адил и Брахом.

Гледа надолу, очаквайки да види Хатте.

Тя се показва. Обикаля около къщата - колиба, опитвайки се да разбере, къде е Мето.

Влиза вътре. След малко се появява отново, крепейки Адил.

Той с мъка влачи вдървен крак. Свитата му ръка също е неподвижна. Отслабнал е, с дълга брада.

Хатте настанява болния си съпруг. Намята го с дреха. Сяда до него, слага ръка в ръката му. После пак се оглежда: жестът ѝ на близост с Адил е по-скоро за скрития Мето.

55 . ЕПИЗОД - СЪВЕТЪТ. ЕКСТЕРИОР. НОЩ.

В двора на запустялата Шаркова къща Боша е запалила огън. В почернялото котле нещо ври. Сваля го, слага между себе си и Мето, подава му дървена лъжица.

БОША

*Трябва да има две години откак Адил се
поболя. Пак добре, че стана от леглото.
Яж! Който яде направо от котлето
- забогатява.*

Мето я слуша умислен. Гаснещият огън хвърля сенки върху тъмните чардаци.

БОША

Кога си тръгваш?

МЕТО

Утре-вдругиден...

БОША

*Добре си решил, нямаш работа тука.
Жена ти сигурно те чака.*

Боша гребе с трепереща ръка от котлето. Мето е умислен, не докосва яденето.

БОША

*Мулестарите ми казаха, че почвала
война. Вярно ли е?*

МЕТО

Всички говорят тъй...

БОША

*В такива времена мъжът трябва да си е
вкъщи.*

МЕТО

Защо ме гониш, Боша?

БОША

*Защото те мисля! Аз съм те вадил от
майка ти, мил си ми. Каквото било-било.
Свършило! Хатте е на Адил! Ще умре
негова жена.*

МЕТО

Ще видим!

Боша уплашено млъква.

56. ЕПИЗОД - ПРЕДУПРЕЖДЕНИЕТО. ЕКСТЕРИОР. ДЕН.

Мето приближава към мястото, откъдето предишния ден е наблюдавал колибата.

Там го чака Хатте.

ХАТТЕ

Не те знам, защо си дошъл...

МЕТО

Хатте...

ХАТТЕ

*Не те знам, защо си дошъл, но ако се
покажеш пред Адил, ще те гръмна.
Знаеш ме!*

Преди още Мето да си е отворил устата, Хатте се спуска по баира.

57 . ЕПИЗОД - СТРОЕЖЪТ. ЕКСТЕРИОР. ДЕН

Конят на Мето, натоварен с клони върви през гората. Зад него крачи стопанинът му, дърпайки две изсъхнали дълги дървета.

Изкачва се по баир, съседен на този, където е домът на Хатте и Адил.

Конят не може да се изкачи с товара си по стръмнината. Мето се опитва да го издърпа по височината, но не успява. Сам помъква клоните.

На върха на баира е. Оглежда мястото. Започва да пренарежда разхвърляните камъни.

Хубавата му връхна дреха е скъсана и измърсена. Мето с ожесточение я съблича, захвърля я...

С голи ръце се опитва да забие едно от дърветата, които е домъкнал. Рови с голи ръце примесената с трева пръст, струпва я около дървото, за да го укрепи.

58 . ЕПИЗОД - СТРЕЛБАТА. ЕКСТЕРИОР. ДЕН.

Когато Хатте излиза от своя дом, колибата, която Мето е започнал да строи, вече е вдигната над земята.

Хатте, без да се колебае, се връща, взима пушката.

Вдига я и започва да стреля. Зарежда я. Пак стреля.

Куршумите свирят около Мето. Забиват се в дърветата, брулят шума от струпаните клони. Той не спира да работи.

ГЛАСЪТ НА АДИЛ

Хатте!

59 . ЕПИЗОД - ЛЪЖАТА. ИТГЕРИОР. ДЕН

АДИЛ

Каква е тая пукотевица?

ХАТТЕ

Лисица.

АДИЛ

Лисица ли? Лисица на гол баир не излиза.

ХАТТЕ

Излязла е.

АДИЛ

Той е тук, нали?

Хатте мълчи.

Адил се отпуска на нара си. Диша тежко.

60 . ЕПИЗОД - ПОКАНАТА. ЕКСТЕРИОР. ДЕН.

Мето е седнал пред новия си дом. Оглежда ръцете си – мръсни и ожулени до кръв.

Събрал всичките си сили, Адил излиза от своята колиба. Забелязал новия си съсед, прави усилие да изпъне тяло. Хатте се опитва да го подкрепи, той я отблъсква с лакът. Обръща се към баира.

АДИЛ

/провиква се/

Мето!

ХАТТЕ

/предусетила, какво следва/

Да не си посмял!

АДИЛ

Млъквай! /пак се провиква/.

*Ела тука! Ела си в къщата! Остави го
тоя кошер!*

Засмива си. Силният смях взима въздуха му, залита. Бързо се съвзема.

АДИЛ

Хайде, ела де. Да не те е страх?

Пак се засмива.

Отсреща Мето се надига. Бавно тръгва към Адиловата къща.

61 . ЕПИЗОД - ГОСТУВАНЕТО. ЕКСТЕРИОР. ДЕН.

Адил, Хатте, Мето. Всеки се вглежда в другия. До прогаряне.

АДИЛ

Няма ли, какво да сложим на Мето?

ХАТТЕ

Не съм готова за гости.

АДИЛ

/рязко/

*Мето не е гост. Той е в тази къща преди
теб.*

МЕТО

Остави, Адиле...

АДИЛ

Комшия си решил да ни ставаш, тъй ли?

МЕТО

*Може да си тръгна утре, може тука да
остана. Не съм решил.*

АДИЛ

*Не е за тебе вече планината, Мето.
Върви си, преди тя да те изгони.*

МЕТО

Ти се ме учил как да се оправям в нея.

АДИЛ

/клати глава/

*Дива котка преспи ли веднъж в
къща – край. Пуснеш ли я пак навън -
мре. В града си бил, няма как тука да се
върнеш. Затова по-добре – прибирай се
долу.*

МЕТО

/засмива се/

*Май всички сте се наговорили да ме
изгоните.*

Адил рязко вдига здравата си ръка.

АДИЛ

Не съм те гонил! Никога не съм те гонил!

Обезсилен се обръща и влиза в къщата. Хатте тръгва след него, без да погледне към Мето.

62 . ЕПИЗОД - СЪЖИТЕЛСТВОТО. ЕКСТЕРИОР. ДЕН

Минават дни... Есента напредва...

Хатте изнася кафеза с птицата. Радва се на немощото есенно слънце. Скрито поглежда към съседния баир.

Там Метовата колиба вече е завършена. Направени са ограждение и навес за коня.

Дърветата от гората на баира са започнали да се оголват.

Адил, облегнат на нара в колибата, наблюдава как Хатте снове по поляната. Изчезва и се появява в светлия отвор на вратата. Той се опитва да стане, но залита и пада.

Хатте не вижда, какво се е случило. Продължава да снове по поляната.

С мъчително усилие Адил успява да се изправи. С юмрука на здравата си ръка удря безмилостно поразените от болестта крайници.

Ниски облаци пълзят по баирите.

Над единия вали. Мето вкарва коня под навеса. В същото време над другия грее слънце.

Хатте му се радва, вдигнала глава към него...

Мето върви по хребета на планината, с груба наметка върху раменете си. Пред очите му се показва далечната равнина.

Бели кълбета от дим се разпукват едно до друго. Стават все повече и повече.

Войната вече е започнала.

Мето наблюдава взривовите с безизразен поглед. От градското му облекло е останал само коланът.

Свива се в грубата, тъмна дреха, върху която падат първите снежинки.

63. ЕПИЗОД - ПОДАРЪКЪТ. ЕКСТЕРИОР. ДЕН.

Завръщайки се в колибата си, Мето заварва Хатте. Вкарва в заграждението три кози.

ХАТТЕ

Адил каза, че са за теб. Щом си решил да зимуваш тука, не можеш без добитък.

МЕТО

Не ми трябва нищо.

ХАТТЕ

С него се разправяй. Каза, че има да говори с теб.

Забързано се отдалечава.

64. ЕПИЗОД - МОЛБАТА ИНТЕРИОР. ДЕН.

Мето е на прага на Адиловата колиба.

АДИЛ

Влизай!

На Хатте дава знак да изчака навън.

АДИЛ

*Накарах Хатте да ти доведе три кози.
Дано помниш как се гледат.*

МЕТО

Благодаря ти...

АДИЛ

*Не бързай да ми благодариш! Тази зима
ще е дълга... За всички ни... Не съм ти дал
козите даром.*

МЕТО

Какво искаш?

АДИЛ

*Всеки петък да идваш да ме бръснеш. С
тая ръка не мога да се оправям сам.*

МЕТО

Тя що не те обръсне?

АДИЛ

Не е женска работа.

Мето кимва, че е съгласен.

Адил с глава му посочва – сапунът и бръсначът и ремъкът за точене са приготвени.

Мето започва да точи бръснача. В полумрачната колиба дълго отеква звукът на метала върху излъсканата кожа.

Хатте отваря вратата. Носи съд, от който се дига пара: водата в него е вряла. Мето бърза да го поеме от нея, тя се дръпва – не иска помощта му. Врялата вода се разплисква върху пръстите ѝ, тя захвърля нащърбената медена паница, стене от болка. Мето, ужасен, хваща пръстите ѝ, духа, върху тях, за да отминне болката.

Хатте, разплакана, избягва навън.

Адил мрачно наблюдава ставащото. Не казва нищо.

65 . ЕПИЗОД - ОТКАЗЪТ. ЕКСТЕРИОР. ДЕН.

Когато Мето си тръгва, Хатте е седнала на дънера пред колибата. Пръстите ѝ са увити в овча кожа.

МЕТО

Намажи ги с лой. Три дни не пипай нищо.

Хатте не отговаря. Личи се, че се опитва да скрие болката си.

МЕТО

*Аз ще изкарвам и вашите кози, докато се
оправиш.*

Хатте рипва, приближава се до Мето, съска в лицето му.

ХАТТЕ

*Не ми трябваш, чуваш ли? Не се навирай.
Ако не беше Адил, да съм ти подпалила
колибата. Заради него търпя, да знаеш!*

Обръща му гръб.

66 . ЕПИЗОД - ВРАЖДТА. ЕКСТЕРИОР. ДЕН.

Хатте изкарва своите кози, Мето – подарените. Слизат надолу по баира. Върху премръзналата от първия сняг земя, все още се виждат тук-тамечимове пожълтяла трева.

Хатте и Мето се срещат. Той изчаква да види, накъде ще тръгне тя, Хатте пък чака него. Най-сетне Мето избира посоката. Хатте вдига пръчка с овързаната си ръка и подбира козите в обратната.

67 . ЕПИЗОД - БРЪСНЕНЕТО. ЕКСТЕРИОР. ДЕН

Мето влиза в колибата на Адил. Хатте не се вижда никъде.

АДИЛ

Нали ти казах в петък?

МЕТО

Объркал съм дните. Има ли топла вода?

АДИЛ

Няма.

МЕТО

Нищо. Ще те избърсна със студена.

Адил е нащрек, докато Мето точи бърснача. Младият мъж пуска ремъка, обръща се към Адил. Острието на бърснача просветва в ръката му.

Адил внезапно започва силно да се смее. След малко се засмива и Мето, после също отпуска гласа си. Продължава да стиска бърснача в ръка.

АДИЛ

Сега е сгода да ми видиш сметката!

Мето бавно го сапунисва.

АДИЛ

*Всичко ще се нареди. Най-сетне Хатте
ще е твоя. Хайде! Нали за това си дошъл?*

Мето продължава да сапунисва лицето му.

АДИЛ

Убий ме, Мето! Убий ме!

*Лесно е. Ето тук, зад ухото, само
натискаш веднъж и край.*

Мето сапунисва с пяна устата на Адил. Той плюе сапун и все по-разпалено го предизвиква.

АДИЛ

*Не ти стиска! Не ти стиска, нали? Ти на
кръв не изтрайваш! От малък си такъв!*

Адил избухва в глухи ридания. Мето се отдръпва, гледа го.

В търпението и спокойното му наблюдение я има жестокостта на по-силния. Когато риданията затихват, приближава отново до Адил, хваща главата му и започва отново да го бърсне.

Внезапно, в прилив на сила, със здравата си ръка, Адил хваща Метовата с бръснача и я насочва към врата си. Мето се дръпва. Адил с неподозирана сила държи ръката му, продължава да се опитва да я приближи до себе си.

Бръсначът се забива в лицето му. На място, близко до това, на което Мето има белег. Руква кръв. Мето захвърля бръснача, поваля Адил, забива колене в гърдите му да не мърда и слага длан върху порязаното. Между пръстите му започва да се процежда кръв.

68 . ЕПИЗОД - СБОГУВАНЕТО. ЕКСТЕРИОР. ДЕН

Хатте влиза в двора на бащината си къща. Стъпки от гарвани са нашарили тънкия сняг в двора. Хатте се опитва да не се оглежда, върви на право. Ослушва се, за да открие следи от присъствие на човешко същество.

ХАТТЕ

Боша! Боша!

Няма отговор.

Хатте се затичва. Под стълбата на чардака налита на купчина от дрипи и странните притежания на старицата. Всичко сякаш се е сраснало – недоизплетените кошници и косите на знахарката, клонките с билки и пръстите ѝ, прокъсаната черга и краката ѝ... Снегът, който е навял, е превърнал струпването в могила, покрил е вече и лицето на Боша.

ХАТТЕ

Боша, дойдох да те взема!

Купчината се размърдва.

БОША

Къде ще ме водиш?

ХАТТЕ

На топло.

БОША

На мен не ми е студено. Добре съм. Към най-топлото място съм тръгнала. На теб какво ти е? Мъчи те нещо, виждам с къоравите си очи.

Хатте не отговаря.

БОША

*Щях да ти кажа: годините ми да вземеш,
ама като не знам, хубаво ли или зло ти
пожелавам...*

Хатте се разплаква. Започва трескаво да чисти снега първо от лицето на старицата, после безпосочно – от цялата побеляла купчина... Но снегът се засилва.

69 . ЕПИЗОД - ИЗОБРЕТЕНЕТО. ИНТЕРИОР. ДЕН.

Дълбок белег тъмнее върху лицето на Адил.

Сам е. Вратата на дома е отворена. Вижда се кроткият огън, който гори на ливадата.

Адил с усилие измъква чергата под себе си. Просва я.

Влачейки се, стига до края. Придърпва друга черга от пръстения под, мята я в края на първата... Приближил се е до огъня.

Събира сили и хвърля края на втората черга към огнището.

70 . ЕПИЗОД - ПОЖАРЪТ. ЕКСТЕРИОР. ДЕН.

Хатте се прибира. В подножието на баира забелязва, че колибата гори. Хуква нагоре.

71 . ЕПИЗОД - ПОЖАРЪТ-1. ЕКСТЕРИОР. ДЕН

ГЛАСЪТ НА ХАТТЕ

Мето! Мето!

Той изскача от своята колиба. Хатте го вика с ръка пред горящия си дом.

Мето не се бави. Скоро е при пожара. Огънят още не е обхванал колибата, но стените ѝ вече пращят. Мето влиза измъква отвътре съпротивляващия се Адил.

После се връща и започва да гаси пожара. Хвърля надалеч горящите черги, тъпче пламъците... Хатте е до него.

72 . ЕПИЗОД - ПОКРИВЪТ. ЕКСТЕРИОР. ДЕН.

Димът още се стеле по баира. Мето се опитва да укрепи колибата. Струпва настрани обгорялата дървения, отделя тази, която може да свърши работа. Оглежда килналия се покрив.

Денят е към края си.

МЕТО

За днеска толкова. Влизайте вътре!

Хатте настанява Адил. Част от нара също е изгорял.

Нагласява завивките на мъжа си. Той е с притворени очи. Не се съпротивлява, но и не ѝ помага. Хатте го погалва нежно по лицето. Мето вижда това и се обръща.

Хатте смъква халището на пода. Това ще бъде мястото ѝ за спане тази вечер. Обръща се към Мето.

Той също се готви за нощта. Нахвърля едно върху друго здравите парчета от чергите, обръща гръб на двамата и без да каже дума, ляга близо до вратата.

МЕТО

Няма да те оставя с тоя луд.

Хатте е изненадана, но не казва нищо.

73. ЕПИЗОД - СЪБУЖДАНЕТО. ИНТЕРИОР. ДЕН.

Другата сутрин. Хатте е будна. Приседнала на земята наблюдава странната гледка – полуобгорелите черги и стени, изкривената, незатворена докрай врата, спящите мъже...

Размърдва се и Мето. Става. Поглежда към Хатте. Става. Откача изкривената врата, изнася я навън.

Почва да я поправя.

Хатте изнася кафеза с птицата. Никой не казва нищо.

74. ЕПИЗОД - ОСТАВАНЕТО. ЕКСТЕРИОР. ДЕН

Колибата е пооправена. Следите от пожара още личат, но покривът е укрепен. Мето отваря - затваря вратата. И тя вече е наред.

Адил е полуседнал в леглото си. Продължава да не отваря очи.

Последното, което има да се оправи е нарът. Мето се заема с него. Хатте изчаква той да свърши работата си, после го застила.

Все така никой нищо не казва.

Работата е свършена, време е вече Мето да си тръгва.

Той е застанал до вратата. В ръцете му са парчетата полуизгорели черги. Гледа към Хатте с очакване.

Тя не се обръща към него. Не казва нищо, когато той пуска събраните черги на земята и ляга, както предишната вечер – като куче до вратата.

75. ЕПИЗОД - СЕМЕЙСТВОТО. ЕКСТЕРИОР. ДЕН.

Като че ли и тримата са дали обет за мълчание за времето, в което ще живеят заедно.

Мето връща подарените кози. Вкарва ги под навеса при Адиловите. Конят му вече е тук.

Хатте готви. Вече е разпалено огнище вътре в колибата. Сваля котлето от огнището, слага го.

Адил е с все така притворени очи. Мето го храни.

76. ЕПИЗОД - НОЩТА. ЕКСТЕРИОР. ДЕН.

Вълчи вой, примесен с кучешки лай буди спящия до вратата Мето. Надигайки се, среща уплашения поглед на Хатте.

Мето взима пушката, кани се да излезе навън.

ХАТТЕ

Не излизай!

Това са първите думи, произнесени от много време насам. Мето се усмихва, взима пушката и отваря вратата.

Стреля. Веднъж, два пъти...

Воят прекъсва за миг, после пак се подновява. Мето се оглежда, за да разбере, откъде идва.

Трудно е да разбере, колкото и да се взира в нощта. Воят се засилва от всички посоки.

77 . ЕПИЗОД - УТРОТО. ЕКСТЕРИОР. ДЕН.

Вижда вълците сутринта. По пътя, който се вие в подножието на хълма, по баира отсреща, където е била неговата колиба.

АДИЛ

Няма да си идат, не хаби фишеците.

Гласът му звучи спокойно, но очите му са все така притворени.

АДИЛ

Щом са дошли чак тука, значи краят на зимата е далеч. Ще свикнеш.

Мето, сякаш напук, стреля във въздуха. Адил се засмива на инатлъка му.

АДИЛ

Изкарай ме навън, искам да ги видя.

Мето отива към леглото, прегръща Адил, подкрепя го да стане.

Двамата мъже, прегърнати, гледат вълците, които обикалят в подножието на баира. Сега, когато лицата им са близо едно до друго и обърнати в една посока, приликата в белезите личи още по-ясно.

78 . ЕПИЗОД - КРАЯТ. ИНТЕРИОР. ДЕН.

Някоя от следващите сутрини. Воят се чува все така ясно, но не пречи на Мето да спи на обичайното си място до вратата. Хатте безшумно сяда до него. Побутва го. Мето се обръща, после се надига. Хатте гледа към Адил.

Той е все така полуседнал. Едва доловима усмивка е замръзнала на лицето му.

79 . ЕПИЗОД - ПОГРЕБЕНИЕТО. ЕКСТЕРИОР. ДЕН.

Мето се опитва да изкопае гроб в замръзналата камениста земя. Опитва на едно, после на второ място... Земята не поддава.

Единствено пред колибата има място, където заснежената пръст е омекнала. Мето започва да копае.

Вълчийт вой е стихнал, но вълците са тук.

80 . ЕПИЗОД - МОГИЛАТА. ИНТЕРИОР. ДЕН.

Мето се кани да притвори вратата на колибата. Гробът, макар и невисок, се вижда отвътре. Хатте гледа към него. Мето затваря вратата.

ХАТТЕ

Не ща да спя тая нощ тука!

МЕТО

Полудя ли? Къде да ходим?

ХАТТЕ

При тебе.

МЕТО

Там не е пален огън.

ХАТТЕ

Нищо. Няма да умрем от студ.

МЕТО

Вълците клечат по баира, не виждаш ли?

ХАТТЕ

Разгони ги!

81 . ЕПИЗОД - ПРЕМЕСТВАНЕТО. ЕКСТЕРИОР. ДЕН.

Хатте излиза от старата колиба с бърза крачка. Единственото, което носи е кафеза. Минава покрай могилата на Адил, без да я погледне и поема по посока на отсрещния баир.

МЕТО

Чакай!

Тя не се подчинява. Това го кара да се забърза. Намества пушката, стисва под мишница няколко черги, затваря вратата пред себе си. Взима все още жива главня от огнището.

Кучетата го настигат. Също като Хатте минава покрай могилата, без да я поглежда.

82 . ЕПИЗОД - ПОДСЛОНЪТ. ЕКСТЕРИОР. ДЕН.

Хатте крачи към колибата на Мето. Сякаш не забелязва вълците по баира. Мето я застига с кучетата. Тя бърза. В походката ѝ се появила някогашната неуморима Хатте.

Блъсва вратата. Оглежда оскъдната покъщнина.

ХАТТЕ

*Ама ти наистина нямаш огнище.
/Оглежда се/ И тясно, тясно...*

Но изглежда развеселена. Мето я гледа объркано.

ХАТТЕ

*Мърдай, не ме гледай. Сега ще мръкне.
Бая работа има да се върши.*

Става все по-жива и весела. И все повече напомня някогашната Хатте.

83 . ЕПИЗОД - ПРЕМЕСТВАНЕТО. ЕКСТЕРИОР. ДЕН.

Двамата сноват между двете колиби, пренасяйки най- необходимото. Хатте мъкне пръстените гърнета с цветята. Мето стреля, за да прогони вълците, после подкарва коня си по пътя към колибата си. Заслушва се изненадан.

Бързащата пред него Хатте пее.

84 . ЕПИЗОД - СЪБИРАНЕТО. ИНТЕРИОР. НОЩ.

Десетината кози също са прекарани през баира. Свили са се под много по-малкия навес до Метовия дом.

Той разпалва огън пред колибата, който да държи вълците надалеч. Внася главня за стъкменото вътре огнище.

Отхвърля наметката от гърба си. Приближава до Хатте. Вдига ръце към лицето ѝ, за да я целуне. Тя не се съпротивлява.

Мето бавно доближава устни до нейните. Хатте се усмихва.

ХАТТЕ

/тихо/

Искам сватба.

85 . ЕПИЗОД - ПРАЗНЕНСТВОТО. ЕКСТЕРИОР. ДЕН.

Хатте пак реди празните дънери за гости, които няма да дойдат. Но сега е по-ведра. Разравя с крак калния сняг, слага един. Премерва на око разстоянието – слага втори.

Просва върху земята покривка. Нарезда няколко паници. Мето я гледа удивен.

ХАТТЕ

/засмяна/

Друга риза немаш ли?

Изнася кафеза с птицата. Слага го до себе си, на място на булката.

Адиловата могила на съседния баир се вижда от мястото, където е пустата трапеза.

Вълците са се отдалечили, но не са се скрили.

Хатте и Мето. Един до друг. Пред покривката, просната на земята със сиромашката гощавка върху нея...

Годините личат върху лицата им, но двамата изглеждат щастливи.

Мълчат.

Мето пръв отваря уста.

МЕТО

Тая гарга поне веднъж да беше пропяла.

ХАТТЕ

Докато е жива, все може да пропее.

86 . ЕПИЗОД - НОЩТА. ИНТЕРИОР. НОЩ.

Коминът на новия дом дими.

Всичко е притихнало. Вълците, кучетата, цялата планина, огънат даже гори пукот...

Двамата са на тясното, струпано от вършини легло...

Когато след любовната близост, телата им се отпускат, Хатте поглежда към огъня.

ХАТТЕ

Вече не ме е страх да умра...

87 . ЕПИЗОД - ВЕСТИТЕЛЯТ. ЕКСТЕРИОР. ДЕН.

Дошъл е накрая денят без зима. Дърветата са още голи, поляните кални, но слънцето е друго.

Хатте почиства гроба на Адил.

Забелязва конника, спрял в подножието на баира. Мето го е видял преди нея. Спуска се към госта.

Кудрет, някогашният му спътник от Одрин. Двамата с Мето дълго се гледат, преди мъжът на коня да каже дума.

КУДРЕТ

*Юлика ме прати да те търся. „Искам да
знам, какво да кажа на децата”. Тъй рече.
Ако е жив, доведи го, ако е умрял, донеси
нещо. Калпак, кокал...*

Мето мълчи.

КУДРЕТ

*Идва втора мобилизация. Казаха, че няма
да направят нищо на тия, дето се
изпокрива, ако сега се покажат...*

Мето мълчаливо сваля колана си. Подава го на Кудрет. Хатте наблюдава отдалеч ставащото.

88 . ЕПИЗОД - ВЕЧЕРЯТА. ИНТЕРИОР. ДЕН.

Хатте слага масата, наблюдавайки крадешком Мето. Той изглежда замислен.

ХАТТЕ

Тая вечер искам да си легнем по-рано.

МЕТО

Добре.

Тя премества кафеза с птицата до вратата.

Малко по-късно. Двамата са в леглото. Тя го гледа внимателно.

МЕТО

Какво има?

ХАТТЕ

*Нищо. Боша ми е тия дни в главата.
Веднъж ми рече: На тоя свят човек само
едно може да научи. Как да носи греха си.
Лъжкия беше Боша, ама и акъл имаше...*

89 . ЕПИЗОД - ИЗЧЕЗВАНЕТО. ИНТЕРИОР. ДЕН.

Кафезът с черната птица го няма.

Това е първото, което вижда Мето. После – празното място за себе си.

Скача, блъсва вратата... Излиза навън.

МЕТО

Хатте! Хатте!

Срещу него е запустялата Адилова колиба, могилата, веселата пролетна кал и събуждащата се за живот планина.

90 . ЕПИЗОД - ТЪРСЕНЕТО. ЕКСТЕРИОР. ДЕН.

Мето скита из планината, търсейки Хатте.

Минават пред очите му места... Гората...

Обраслия със зеленина двор на Шарковата къща и празните ѝ чардаци...

Брястът.. Минават дни...

Мето, брадясал и отслабнал е на прага на своята колиба. Става.

Отива към навеса, пуска козите. Прогонва ги по баирите. После хваща коня си и го повежда надолу...

91 . ЕПИЗОД - ЗНАКЪТ. ЕКСТЕРИОР. ДЕН.

Надолу планината вече е буйнала в зелено.

Мето язди бавно, отклонява се, търси места, откъдето може да обхване с поглед баирите зад себе си...

Вече е на мястото, където се разделят планинският път и този към равнината.

За последен път се обръща.

Някъде горе и далеч, сред камъните и гъстото зелено, трепти размахана бяла кърпа.